

DOI: 10.5604/01.3001.0054.4383

Krzysztof Jurek

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

e-mail: krzysztofjurek1@onet.pl

ORCID: 0000-0003-4154-6416

Wpływ pandemii Covid-19 na poziom bezrobocia na terenie miasta Krakowa

STRESZCZENIE

Pandemia Covid-19, jak również powiązany z nią kryzys gospodarczy w znacznym stopniu doprowadziły do zwiększenia się liczby osób bezrobotnych w całej Polsce. Po latach, w których nastąpiła widoczna poprawa pod względem zmniejszenia się liczby osób bezrobotnych, nastąpił „przymusowy regres”. Osoby, które były zmuszone do zarejestrowania się w powiatowych urzędach pracy to nie tylko te, które straciły pracę, ale również te, których stan zdrowia nie pozwalał na to, aby mogły podjąć pracę na pełny etat. Jednakże należy pamiętać, że w dalszym ciągu osoby zarejestrowane ze statusem osoby bezrobotnej chcą uczestniczyć nie tylko w podnoszeniu swoich kwalifikacji, lecz również były zainteresowane aktywizacją zawodową w różnych formach. Celem niniejszego artykułu jest przede wszystkim wskazanie, czy pandemia Covid-19 przyczyniła się do wzrostu liczby osób bezrobotnych na terenie miasta Krakowa. W tym celu dokonano analizy zmian, które nastąpiły od 2015 roku aż po dziś dzień. Powyższy temat został opracowany z wykorzystaniem dostępnej literatury przedmiotu oraz źródeł internetowych. Literatura, którą posłużono się przy tworzeniu artykułu, należy zarówno do polskich, jak i zagranicznych autorów. Dane internetowe pochodzą ze specjalistycznych stron o tematyce zbliżonej do prezentowanej, takich jak Grodzki Urząd Pracy w Krakowie oraz Główny Urząd Statystyczny. Na ich podstawie dokonano przeglądu oraz dokonano analizy treści powyższych materiałów.

Słowa kluczowe: bezrobocie, rynek pracy, koronawirus, Kraków, poziom bezrobocia.

Wprowadzenie

Pandemia Covid-19 doprowadziła do upadku wielu przedsiębiorstw, a pozostałe były zmuszone do zawieszenia działalności gospodarczej nie tylko z powodu braku zainteresowania na dane usługi, ale przede wszystkim z obawy o bezpieczeństwo swoje i bliskich. Zmiany, które nastąpiły nie tylko w kontekście ekonomicznym, dotknęły również krakowski rynek pracy. Przez cały okres pandemiczny rynek pracy był wyzwaniem społecznym o niewyobrażalnym zasięgu. Po ogłoszeniu przez Światową Organizację Zdrowia stanu pandemii wszystkie kraje na całym świecie podejmowały decyzje dotyczące spowolnienia rozprzestrzeniania

się koronawirusa. Decyzje te spowolniły także rozwój gospodarki i pogorszyły funkcjonowanie rynku pracy. Pracodawcy starali się postępować racjonalnie, aby nie doprowadzić do redukcji etatów w zakładach pracy. Poprzez tzw. *lockdown* konsumenci w mniejszym stopniu korzystali z usług zewnętrznych, a sama wizyta w sklepie była zastępowana zamówieniami online z dostawą „pod drzwi”, aby zminimalizować ryzyko zarażenia. Z kolei wprowadzenie rygorystycznych obostrzeń sprawiło, że pracodawcy mieli problemy z zachowaniem płynności finansowej, a kilka edycji „Tarczy antykryzysowej” nie zaspokoilo potrzeb pracodawców, którzy zostali zmuszeni do zwalniania pracowników. Decyzje o zwolnieniach pracowników doprowadziły do wzrostu bezrobocia i bierności zawodowej. Celem artykułu jest ocena sytuacji oraz przedstawienie wyników analizy wpływu pandemii koronawirusa na zjawisko bezrobocia występującego na krakowskim rynku pracy. Już samo pytanie badawcze formuje odpowiedź, czy poprzez różnego rodzaju obostrzenia jak i nakazy oraz zakazy doszło do pogorszenia się sytuacji na rynku pracy. Do badania empirycznego dotyczącego zmian bezrobocia na rynku pracy w Krakowie spowodowanej przez Covid-19 wykorzystano dane statystyczne zarówno z bazy Grodzkiego Urzędu Pracy, jak i Głównego Urzędu Statystycznego. Chcąc bardziej przybliżyć stan faktyczny zmian w poziomie bezrobocia, badaniu poddano okres od 2015 roku do chwili obecnej. Sam problem bezrobocia rozpoczęto od zdefiniowania tego zjawiska.

Problem bezrobocia na rynku pracy

Pojęcie rynku pracy jest zagadnieniem ekonomicznym, który jest problemem zarówno społecznym, politycznym, jak i socjologicznym. Katarzyna Brzychcy twierdzi, że umacnia to znane hasło: „Tutaj podaż spotyka się z popytem i ceną”¹. Podaż na pracę jest określana jako liczba osób, które poszukują pracy. Natomiast popyt to liczba miejsc pracy. Należy jednak pamiętać o tym, że rynek pracy jest podstawowym pojęciem ekonomicznym i nie ogranicza się wyłącznie do zakresu lokalnego. Można wyróżnić kilka rodzajów rynków pracy, a do najważniejszych zalicza się²:

- **rynek krajowy** – który występuje na terenie danego państwa oraz podlega polityce krajowej, tym samym podlega jej decyzjom;
- **rynek regionalny** – jest on związany z danym województwem lub makroregionem;
- **rynek lokalny** – region uznawany jest za mniejsze gminy lub połączone za sobą miasta.

Początkowo na zjawisko występowania bezrobocia używano sformułowania „nadmiar ludności”. Samo zdefiniowanie terminu bezrobocia jest, jak się okazuje, niejednoznaczne i kłopotliwe. Według znanego socjologa Duncana Gallie³ zjawisko bezrobocia można określić jako „osoby, które wbrew własnej woli pozbawione są płatnego zatrudnienia”. Natomiast według polskiego ekonomisty prof. Mieczysława Kabaja: „bezrobocie jest negacją zatrud-

¹ K. Brzychcy, *Regionalny rynek pracy – relacje ekonomiczne, organizacyjne i społeczne*, Warszawa 2020, s. 41–42.

² Ibidem, s. 56.

³ D. Gallie, C. Vogler, *Unemployment and Attitudes to Work*, ESRC, The Social Change and Economic Life Initiative, 1990, Working Paper 18.

nienia, gdyż oznacza przesunięcie zasobów pracy ze sfery wytwarzania do strefy bierności”⁴. Profesor Krystyna Młonek uznała bezrobocie za skomplikowany problem ekonomiczny i społeczny w tym samym czasie. Uznała, że bezrobocie to „kategoria analityczna dotycząca rynku pracy, która oznacza niezrealizowaną podaż pracy, będącą rezultatem nierównowagi między podażą siły roboczej a popytem na pracę”⁵. Z punktu widzenia ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na podstawie której pracują urzędy pracy w Rzeczypospolitej Polsce, za osobę bezrobotną uznaje się taką, która jest zdolna i gotowa do podjęcia pracy przy określonym wynagrodzeniu w określonym miejscu oraz czasie. Podobne określenie sformułował Eugeniusz Kwiatkowski⁶, który uznał bezrobocie za „brak pracy zarobkowej wśród osób będących w pewnym przedziale wiekowym, które są zdolne i gotowe do pracy oraz jej poszukują”. Jak można zauważyć, wyżej wymienione definicje bezrobocia są zasadne, a zarazem aktualne oraz jak najbardziej poprawne. Z punktu widzenia psychologicznego, a także z zaobserwowanych zachowań⁷, osoba bezrobotna jest w pewnym sensie pozbawiona płynności finansowej, a do tego bardzo często towarzyszy jej frustracja, co z kolei wzmacnia skłonności do popadania w depresję z powodu utraty pracy. W konsekwencji taka osoba tym mocniej odczuwa presję i przytłoczenie, które mogą tworzyć bariery w szybkim znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia. Dla niektórych bariera ta jest nie do przeskoczenia, co skutkuje pojawieniem się kolejnego niebezpiecznego zjawiska, jakim jest bezrobocie długotrwałe. Bezrobocie długotrwałe to zjawisko osób dotkniętych bezrobociem, określane jest jako pozostawanie w rejestrach Urzędów Pracy przez okres ponad 12 miesięcy⁸. Do tego okresu nie wlicza się odbywania stażu ani przygotowania zawodowego dla dorosłych.

Rodzaje bezrobocia

W okresie coraz większego rozwoju istnieje wiele rodzajów bezrobocia, które są nie tylko uzależnione od czasu trwania, ale również od przyczyny. W związku z powyższym można wyróżnić⁹:

- **bezrobocie strukturalne** – jest powiązane z brakiem równowagi względem osób poszukujących pracy a liczbą ofert pracy;
- **bezrobocie frykcyjne** – jest związane ze zmianą miejsca zamieszkania, a w takim wypadku jest często nieuniknione;
- **bezrobocie koniunkturalne** – jego wzrost występuje w momencie, w którym pojawia się kryzys gospodarczy na rynku, a spada, gdy poziom konsumpcji maleje;
- **bezrobocie lokalne** – spowodowane jest małą liczbą miejsc pracy na danym terenie, głównie występuje ono w małych i średnich miejscowościach;

⁴ M. Kabaj, *Aktywna polityka zatrudnienia i środki walki z bezrobociem (wybrane problemy)*, IPiSS, Warszawa 1990, s. 11–12.

⁵ K. Młonek, *Bezrobocie* [w:] *Polityka społeczna*, red. A. Kurzynowski, SGH, Warszawa 2002, s. 94.

⁶ E. Kwiatkowski, *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002, s. 20–21.

⁷ Obserwacje własne.

⁸ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2389,pojecie.html> (data dostępu: 7.12.2023 r.).

⁹ S. Kostrzewski, H. Worach-Kardas, *Wpływ bezrobocia na zdrowie i jakość życia osób w starszej grupie wieku produkcyjnego*, „Hygeia Public Health” 2015, nr 50 (2), s. 373–381.

- **bezrobocie sezonowe** – jest powiązane ze zmianami sezonowymi, w których następuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie na pracę, np. zbiór winogron;
- **bezrobocie technologiczne** – ciągle rozwijająca się technologia zastępuje pracowników, jak również fakt, że niektórzy pracownicy nie nadążają np. za zmianami w systemach komputerowych, bądź ich nauka jest bardzo ciężka i zajmuje więcej czasu;
- **bezrobocie jawne** – jest ustalane na podstawie liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy ze statusem osoby bezrobotnej;
- **bezrobocie klasyczne** – jest ściśle powiązane z walką pracowników o wyższe wynagrodzenie, lecz jednak doprowadza to do przymusowych zmian miejsca pracy;
- **bezrobocie dobrowolne** – występuje w momencie, gdy osoba poddaje się dobrowolnie statusowi bezrobotnego w celu pobierania zasiłku dla bezrobotnego bądź innych świadczeń, w tym finansowych;
- **bezrobocie przymusowe** – występuje w momencie, gdy potencjalny pracownik może i chce podjąć się nowej pracy u nowego pracodawcy, ale okoliczności losowe uniemożliwiają jej znalezienie;
- **bezrobocie ukryte** – występuje ono, gdy osoba, która jest bezrobotna, nie rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy.

Aktualnie żyjemy w okresie wysokiej inflacji, a co za tym idzie, coraz to większych kosztów życia, jak i utrzymania pracownika przez pracodawcę. Nie wszystkie firmy mogą sobie pozwolić na to, aby utrzymać wszystkich aktualnych pracowników, tym samym decydują się na obniżenie kosztów poprzez zwalnianie nie tylko pojedynczych osób, ale również poprzez tzw. zwolnienia grupowe, potocznie zwane zwolnieniami masowymi. Zwolnienia grupowe to forma rozwiązania stosunku pracy z przyczyny leżącej po stronie przedsiębiorcy. Żeby jednak mówić o zwolnieniach grupowych, musi być spełniony szereg warunków, takich jak¹⁰:

- przedsiębiorstwo musi zatrudnić co najmniej 20 pracowników;
- przyczyny zwolnienia muszą leżeć po stronie zakładu pracy;
- o zwolnieniach grupowych można mówić, gdy pracodawca:
 - zatrudnia mniej niż 100 pracowników, a zwalnia co najmniej 10;
 - gdy firma zatrudnia co najmniej 100 pracowników, ale mniej niż 300, a zwalnia co najmniej 10%;
 - gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 pracowników lub więcej i zwalnia co najmniej 30 z nich.

Aby doszło do „prawidłowych” zwolnień grupowych, pracodawca jest zobowiązany do¹¹:

- zawiadomienia związków zawodowych lub przedstawicieli pracowników, gdy zakład pracy nie posiada związków;
- zawiadomienia prawidłowego urzędu pracy;
- przeprowadzenia konsultacji z związkami zawodowymi lub przedstawicielami pracowników o zwolnieniach i ich procedurach;
- zawarcia porozumienia z związkami lub przedstawicielami pracowników;
- zawiadomienia urzędu pracy o porozumieniu;
- wręczenia oświadczeń o rozwiązaniu umów o pracę oraz wypłacie odpraw.

¹⁰ <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00207> (data dostępu 11.12.2023 r.).

¹¹ Ibidem.

Skutki bezrobocia – pozytywne oraz negatywne

Każdy kraj posiada nieredukowalny poziom bezrobocia. Można stwierdzić, że tak właśnie działa bezrobocie. W głównej mierze jest to spowodowane tymczasową różnicą między popytem a podażą na rynku pracy. Praktycznie ujmując, minimalizacja poziomu bezrobocia do zera jest niemożliwa. Dlaczego? Ponieważ zawsze będzie istniała grupa ludzi, którzy w danym momencie będą w trakcie zmiany aktualnego pracodawcy. Zjawisko to można uznać za pozytywne ze względu na pracownika, który ciągle szuka nowych wyzwań w celu zaspokojenia swoich potrzeb nie tylko wewnętrznych, ale i finansowych. Taki stan jest jak najbardziej pozytywny, ponieważ wpływa na wzrost konkurencji o miejsce pracy, a w szczególności wśród takich, które są dobrze płatne, a dodatkowo znalezienie odpowiedniego kandydata na stanowisko jest bardzo trudne. Osoby bezrobotne nie pozostają pasywne w swoich działaniach, ponieważ wykazują zainteresowanie w kierunku uczestnictwa podczas szkoleń czy studiów podyplomowych finansowanych z Urzędów Pracy.

Elżbieta Kryńska podkreśla, że innym pozytywnym zjawiskiem występowania bezrobocia jest kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracodawcy, jak i samej pracy oraz umacnianie dzięki temu samej dyscypliny pracy¹². Według opinii badaczki wysoki poziom bezrobocia wpływa również na większy szacunek w podejściu do pracy i wykonywanych obowiązków. Poprzez wysokie bezrobocie dochodzi również do większej efektywności pracowników, co może być również efektem lęku przed utratą zatrudnienia. Zjawisko wzrostu bezrobocia wpływa również na restrukturyzację gospodarki¹³. Warto jednak przy tym podkreślić, że tymczasowe bezrobocie nie wpływa w dużej mierze na zmiany w gospodarce.

Mimo pozytywnych zjawisk w ostatecznej konkluzji bezrobocie powoduje jednak więcej negatywnych skutków niż pozytywnych. W aspekcie ekonomicznym logiczne jest, że są to koszty, które ponosi państwo, jak i cała gospodarka krajowa. Wśród najczęstszych ujemnych skutków, które powoduje bezrobocie, pojawia się:

- niewykorzystanie zasobów pracy;
- pojawienie się luki w PKB;
- wydatki przekazywane na rynek pracy nie tylko ze środków krajowych, ale również z Unii Europejskiej;
- wzrost wyjazdów za granice kraju, które są spowodowane poszukiwaniem dobrze płatnej pracy.

Pogarszający się stan bezrobotnych pod kątem braku płynności finansowej jest zjawiskiem niepokojącym. Obniżenie poziomu konsumpcji jest mocno powiązane także z pogarszającym się poziomem życia.

¹² E. Kryńska, *Socjalne skutki zmian w zatrudnieniu i dochodach z pracy w okresie przebudowy*, Wydawnictwa IPISS, Warszawa 1999, s. 29–30.

¹³ Ibidem.

Analiza poziomu bezrobocia 2015–2023

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie w poszczególnych miesiącach

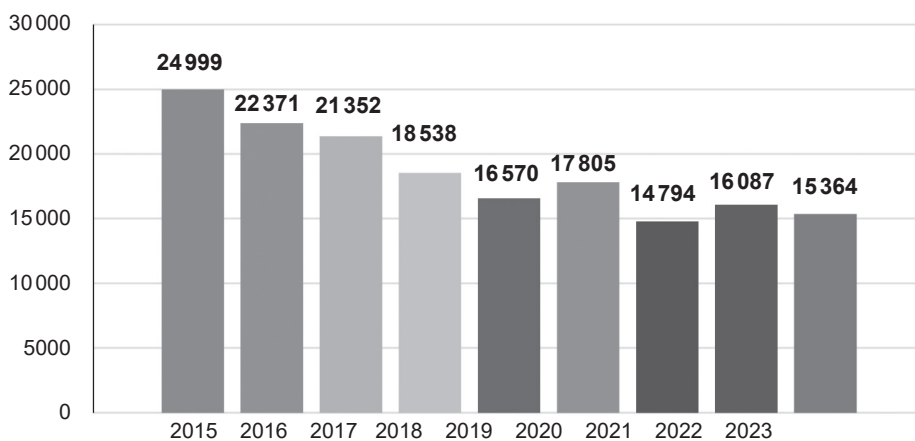
Rok	Miesiąc	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w danym miesiącu
2015	I	2636
	II	2210
	III	2221
	IV	2087
	V	1725
	VI	1648
	VII	1916
	VIII	1796
	IX	2156
	X	2363
	XI	2124
	XII	2117
	I–XII	24999
2016	I	2146
	II	2091
	III	2073
	IV	1952
	V	1529
	VI	1673
	VII	1633
	VIII	1769
	IX	1958
	X	1908
	XI	1935
	XII	1704
	I–XII	22371
2017	I	2034
	II	1925
	III	1965
	IV	1566

	V	1636
	VI	1574
	VII	1757
	VIII	1686
	IX	1914
	X	1892
	XI	1814
	XII	1589
	I–XII	21352
2018	I	1927
	II	1609
	III	1788
	IV	1600
	V	1365
	VI	1476
	VII	1544
	VIII	1435
	IX	1382
	X	1688
	XI	1561
	XII	1163
	I–XII	18538
2019	I	1629
	II	1428
	III	1394
	IV	1379
	V	1281
	VI	1131
	VII	1512
	VIII	1318
	IX	1329
	X	1583
	XI	1389
	XII	1197
	I–XII	16570

2020	I	1637
	II	1496
	III	842
	IV	1315
	V	2029
	VI	1798
	VII	1309
	VIII	939
	IX	1569
	X	1883
	XI	1684
	XII	1304
	I-XII	17805
2021	I	1384
	II	1419
	III	1636
	IV	1133
	V	1262
	VI	1009
	VII	1149
	VIII	1185
	IX	1246
	X	1134
	XI	1230
	XII	1007
	I-XII	14794
2022	I	1253
	II	1141
	III	1239
	IV	1129
	V	1191
	VI	1524
	VII	1482
	VIII	1495
	IX	1532
	X	1429

	XI	1397
	XII	1275
	I–XII	16087
2023	I	1469
	II	1382
	III	1700
	IV	1251
	V	1237
	VI	1225
	VII	1384
	VIII	1275
	IX	1506
	X	1481
	XI	1454
	XII	brak danych na ten moment
	I–XII	15364

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane statystyczne dotyczące bezrobocia z Głównego Urzędu Pracy w Krakowie, <https://gupkrakow.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/statystyki-graficzne#/statistics/12610/1> (dostęp z dn. 15.01.2024 r).

Wykres 1. Liczba wszystkich osób bezrobotnych w latach 2015–2023

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane statystyczne dotyczące bezrobocia z Głównego Urzędu Pracy w Krakowie, <https://gupkrakow.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/statystyki-graficzne#/statistics/12610/1> (dostęp z dn. 15.01.2024 r).

Powyżej przedstawiono wyniki analizy poziomu bezrobocia na podstawie danych statystycznych dostępnych na stronie Głównego Urzędu Pracy w Krakowie. Wyniki dotyczyły liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2015–2023 na terenie miasta Krakowa.

W tabeli przedstawiono liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ciągu 12 miesięcy na przestrzeni wyżej wymienionych lat. Na podstawie danych można zaobserwować, że najczęściej osób zarejestrowanych na bezrobociu było w 2015 roku, a liczba ta wynosiła 24 999. Z kolei najniższa liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych wg badania przypada na rok 2021 i jest to 14 794. Wobec powyższego nasuwa się wniosek, że liczba osób bezrobotnych podczas pandemii, która miała miejsce w latach 2019–2023, nie jest najwyższą z przedstawionych w tabeli i na wykresie. Na tej podstawie możemy wysunąć hipotezę, że pandemia nie przyczyniła się znacząco do diametralnego wzrostu bezrobocia, którego poziom w stosunku do roku 2015 był nawet niższy.

Przy interpretacji wyników należy jednak pamiętać, że do statystyk z GUP w Krakowie nie można wliczyć osób niepracujących, które nie zgłosiły się do rejestru osób bezrobotnych. Co więcej, w tabeli nie uwzględniono ostatniego miesiąca ubiegłego roku – 2023 ze względu na brak dostępnych danych na stronie Głównego Urzędu Statystycznego w Krakowie jak i na stronie Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. W tym przypadku brak danych z tego okresu również trzeba wliczyć w granicę błędu.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w latach 2020–2023

rok/miesiąc	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
2023	5,5	5,6*	5,4	5,3*	5,1	5,1*	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1
2022	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2	5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2
2021												
a)	6,5	6,6	6,4	6,3	6,1	6,0	5,9	5,8	5,6	5,5	5,4	5,4
b)	7,0	7,1	6,9	6,8	6,6	6,4	6,3	6,2	6,1	5,9	5,8	5,8
2020	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	a) 6,3 b) 6,8

Źródło: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/stopa-bezrobocia-rejestrowanego-w-latach-1990-2023,4,1.html> (dostęp 19.02.2024 r.)

Prezentowane wyżej wyniki stopy bezrobocia, jakie miało miejsce w latach 2020–2023, wyraźnie wskazują, że w lutym 2021 roku odnotowano najwyższy procent bezrobocia – 7,1%, natomiast najniższy – 5,0% notuje się za okres od lipca do października 2023 roku. Zatem z obserwacji wynika, że najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w środku pandemii, wraz z jej końcem plasującym się na rok 2023 stopa zmalała, a więc liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się. Interpretując wynik, warto podkreślić, że stopę bezrobocia obliczono na podstawie danych o osobach pracujących (bez działalności nierejestrowanej) w gospodarce narodowej, w tym m.in. dotyczących pracujących w rolnictwie indywidualnym (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów: w przypadku danych od 2020 roku Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według regionów

Tablica 1 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według makroregionów, regionów i podregionów						
Table 1. Registered unemployed persons and unemployment rate by macroregions, regions and subregions						
Stan w końcu grudnia 2023 r.						
As at the end of December 2023						
Statystyczny podział kraju (rewizja NUTS 2016)				Wyszczególnienie Specification	Bezrobotni w tys. Unemployed persons in thousands	Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %
Statistic division of the country (revision NUTS 2016)						
Kod	Makroregiony	Regiony	Podregiony	0	1	2
	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3			
0	0	0	0	POLSKA	788,2	5,1
PL2	01	0	00	MAKROREGION POŁUDNIOWY	123,4	3,9
PL21	01	1	00	REGION: Małopolskie	60,9	4,2
PL213	01	1	21	PODREGION: Miasto Kraków	10,0	1,9

Źródło opracowania: na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Na podstawie powyższej tabelki można porównać bezrobocie w Krakowie do ogółu osób bezrobotnych w całej Polsce, gdzie liczba bezrobotnych w 2023 roku wynosiła 788,2 tysiąca osób, co w skali całego kraju wynosi 5,1%. Natomiast na terenie województwa małopolskiego liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła 60,9 tysiąca osób, co w skali całej Polski wśród osób bezrobotnych daje wynik 4,2%. Na terenie miasta Krakowa sam poziom bezrobocia w skali całego kraju wyniósł 1,9%, a w przeliczeniu na liczbę osób to jedynie 10 tysięcy osób. Jak można zauważyć, liczba osób bezrobotnych ciągle maleje nie tylko w Krakowie, ale i w całej Polsce. Może się to przełożyć na to, że poziom bezrobocia w całej Polsce w najbliższych latach będzie niższy niż 4%, co byłoby nie tylko wyznacznikiem zaangażowania obywateli w rozwój gospodarki, ale i przede wszystkim zwiększonej chęci zarobku oraz rozwoju kariery zawodowej.

Podsumowanie

Badania empiryczne przeprowadzone na podstawie analizy liczby bezrobotnych na terenie miasta Krakowa jak i stopy bezrobocia pokazały, że wpływ okresu pandemicznego na jego poziom był stosunkowo dosyć niski. Co więcej, badania wykazały, że najniższy poziom bezrobocia zanotowano właśnie w 2021 roku, czyli w samym środku okresu pandemicznego. Niski poziom bezrobocia w okresie pandemiczny może wynikać m.in. z braku chęci do rejestracji w urzędach pracy, wyjazdu za granice kraju w poszukiwaniu zarobku czy strach przed wirusem SARS COV2. Nie można jednak pozostawić okresu pandemicznego bez żadnego „echa”, twierdząc, że w okresie pandemicznym nic wielkiego się nie wydarzyło na krakowskim rynku pracy. Na podstawie statystyki dotyczącej poziomu bezrobocia oraz jej stopy w porównaniu do całej Polski w badanym okresie liczba osób bezrobotnych była stosunkowo niska. Należy pamiętać, że bezrobocie ukryte „nie śpi”, a właśnie jego poziom jest najtrudniej zbadać poprzez szacunkowe dane. Na dzień dzisiejszy należy mieć jednak świadomość, że narzędzia mające na celu niesienie pomocy w aktywizacji zawodowej są coraz to nowsze i bardziej atrakcyjne jak i skuteczniejsze niż tradycyjne urzędy pracy. Należy mieć też nadzieję, że poziom bezrobocia będzie stopniowo malał, a nie wzrastał.

Bibliografia

- Brzychcy K., *Regionalny rynek pracy – relacje ekonomiczne, organizacyjne i społeczne*, Warszawa 2020r s. 56.
- Gallie D., Vogler C., *Unemployment and Attitudes to Work*. ESRC. The Social Change and Economic Life Initiative. 1990 Working Paper 18.
- <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2389,pojecie.html> (data dostępu: 7.12.2023 r.).
- <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00207> (data dostępu: 11.12.2023 r.).
- Kabaj M., *Aktywna polityka zatrudnienia i środki walki z bezrobociem (wybrane problemy)*, IPiSS, Warszawa 1990, s. 11–12.
- Kostrzewski S., Worach-Kardas H., *Wpływ bezrobocia na zdrowie i jakość życia osób w starszej grupie wieku produkcyjnego*, „Hygeia Public Health” 2015, nr 50 (2), s. 373–381.
- Kryńska E., *Socjalne skutki zmian w zatrudnieniu i dochodach z pracy w okresie przebudowy*, Wydawnictwa IPiSS, Warszawa 1999, s. 29–30.
- Kwiatkowski E., *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 20–21.
- Młonek K., *Bezrobocie* [w:] *Polityka społeczna*, red. A. Kurzynowski, SGH, Warszawa 2002, s. 94.
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2023 r. poz.735.

SUMMARY

Krzysztof Jurek

**The impact of the Covid-19 pandemic
on the level of unemployment in the City of Krakow**

The coronavirus pandemic and the related economic crisis have led to a significant increase in the number of unemployed people throughout Poland. After years of visible improvement in terms of reducing the unemployment rate, there was a "forced regression". People who were forced to register in Labor Offices included not only those who had lost their jobs, but also those whose health condition did not allow them to work full-time. However, it should be remembered that registered unemployed people not only still want to improve their qualifications, but also they are interested in professional activation in various forms. The aim of this text is primarily to show how the Covid-19 pandemic contributed to the increase in the number of unemployed people in the city of Krakow. For this purpose, an analysis was made of changes that have occurred since 2015 until today. The above topic was developed using the available literary sources on the subject and Internet resources. The literature used to write this paper was both by Polish and foreign authors. The relevant Internet data comes from specialized websites on topics similar to those presented, such as the official sites of Labor Office or the Central Statistical Office. On their basis, a review and content analysis of the above materials was carried out.

Key words: unemployment, labour market, coronavirus, Krakow, unemployment rate.

Data wpływu artykułu: 16.01.2024 r.

Data akceptacji artykułu: 26.02.2024 r.